

Słowa kluczowe: banki, Australia, Nowa Zelandia, wielka czwórka

BANKI W AUSTRALII I NOWEJ ZELANDII

Wstęp

Banki odgrywają ważną rolę w gospodarce każdego kraju. Są to instytucje systemu pieniężno-kredytowego pośredniczące w obiegu pieniądza. Ich działalność polega na udzielaniu kredytów i zdobywaniu środków potrzebnych do sfinansowania tych kredytów. Zapewniają one dostęp do finansowych produktów i usług, przez co pomagają gospodarce bardziej efektywnie funkcjonować. Celem artykułu jest przybliżenie czytelnikom tematyki związanej z funkcjonowaniem banków w Australii i Nowej Zelandii.

1. Banki w Australii

W Australii funkcjonują trzy główne typy instytucji finansowych. Są to instytucje upoważnione do obsługi depozytów (*Authorised Deposit-taking Institutions - ADIs*), instytucje niezajmujące się depozytami (*Non-ADI Financial Institutions - Non-ADI*) oraz ubezpieczyciele i fundusze inwestycyjne (*Insurers i Funds Managers*).

Do pierwszej grupy należą banki, oszczędnościowe kasy mieszkaniowe (*building societies*) oraz unie kredytowe (*credit unions*). Do instytucji niezajmujących się depozytami zaliczają się korporacje rynku pieniężnego (*money market corporations*), spółki finansowe (*finance companies*) oraz spółki biorące udział w procesie sekurytyzacji (*securitisers*). Natomiast w skład trzeciej grupy wchodzi towarzystwa ubezpieczeń na życie (*life insurance companies*), towarzystwa ubezpieczeniowe zajmujące się ubezpieczeniami innymi niż na życie (*general insurance companies*), fundusze emerytalne (*superannuation funds*), publiczne fundusze powiernicze (*public unit trusts*), fundusze powiernicze zarządzające gotówką (*cash management trusts*), wspólne fundusze (*common funds*), a także towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych (*friendly societies*)⁵².

Banki dostarczają najszerszy zakres usług finansowych dla wszystkich sektorów w całej gospodarce. Oferują również usługi ubezpieczeniowe oraz zarządzanie funduszami.

Zagraniczny bank, który chce prowadzić działalność w Australii może ją prowadzić albo za pomocą oddziałów albo filii. Filia może działać w pełnym zakresie, natomiast oddziały są objęte zakazem zajmowania się bankowością detaliczną, to znaczy nie mogą przyjmować depozytów niższych niż 250 tys. AUD (dolar australijski)⁵³. Instytucją nadzorującą banki jest

⁵¹ Praca napisana pod kierunkiem prof. zw. dr hab. Danuty Marciniak – Neider, Instytut Handlu Zagranicznego, Wydział Ekonomiczny Uniwersytetu Gdańskiego.

⁵² Reserve Bank of Australia, <http://www.rba.gov.au>, 04.12.2010.

⁵³ Atrium Incorporators, <http://www.atrium-incorporators.com>, 22.10.2010.

Australian Prudential Regulation Authority⁵⁴. W tabeli nr 1 przedstawiono liczbę i wielkość aktywów banków w Australii.

Tabela nr 1

Liczba i wielkość aktywów australijskich banków w latach 2009-2011

Rok	Liczba banków	Aktywa ogółem (mld AUD)
2011	58	2 469
2010	55	2 613
2009	57	2 587

Źródło: opracowanie własne na podstawie Reserve Bank of Australia, <http://www.rba.gov.au>, 11.01.2011; *The prudential supervision framework*, [w:] *Annual Report 2010*, Australian Prudential Regulation Authority, Sydney 2010, s. 39.

W Australii działa 58 banków, ale australijski sektor finansowy jest zdominowany przez cztery główne banki *Australia and New Zealand Banking Group*, *Commonwealth Bank of Australia*, *National Australia Bank* i *Westpac Banking Corporation*, należące do tzw. „wielkiej czwórki”. W rankingu opublikowanym przez Global Finance w 2010 roku zaliczono je też do najbardziej bezpiecznych banków na świecie – na 50 sklasyfikowanych zajmują 11, 12, 13 i 16 miejsce z ratingiem *Standard & Poor's AA*⁵⁵ (w rankingu ujęto banki z ratingiem co najmniej A+).

Według Australijskiego Biura Statystycznego jeden na 25 australijskich pracowników jest zatrudniony w sektorze finansowym i ubezpieczeniowym. Banki australijskie zatrudniają ponad 145 tys. osób w kraju i 60 tys. za granicą. Płacą ponad 14 mld AUD rocznie podatku dochodowego od osób prawnych (17% całkowitej sumy podatku od spółek, więcej niż jakikolwiek inny sektor)⁵⁶.

Większość banków umożliwia dostęp do takich produktów jak: kredyty mieszkaniowe, ubezpieczenie zarówno indywidualne, jak i zbiorowe, konta bankowe dla studentów, konta specjalistyczne, tj. konta walutowe, konta internetowe, rachunki inwestycyjne, produkty przeznaczone dla klientów korporacyjnych⁵⁷.

W Australii wszystkie banki są odpowiedzialne za sprawdzenie tożsamości klienta. W celu założenia rachunku bankowego klient powinien dostarczyć np. paszport, wizę, prawo jazdy, świadectwo urodzenia itd. Każdej formie identyfikacji przydziela się odpowiednią liczbę punktów. Aby otworzyć konto suma punktów musi wynosić 100. Dla każdego kto przybył do Australii po raz pierwszy, paszport ma wartość 100 punktów i jest wystarczającym dokumentem do identyfikacji i założenia konta na 6 tygodni. Po upływie tego terminu jest wymagana dodatkowa forma identyfikacji. Klient jest zobowiązany do dostarczenia dokumentów innych niż za pierwszym razem, w celu weryfikacji czy wcześniej złożone dokumenty nie były sfałszowane.

⁵⁴ Reserve Bank of Australia, <http://www.rba.gov.au>, 04.12.2010.

⁵⁵ D. Keeler, *The World's Safest Banks 2010*, „Global Finance” 2010.

⁵⁶ Australian Bureau of Statistics, <http://www.abs.gov.au>, 30.10.2010.

⁵⁷ *Banking in Australia*, Commonwealth Bank of Australia, Sydney 2010, s. 3.

Klient powinien dostarczyć także numer identyfikacji podatkowej (*Tax File Number* - TFN). TFN nie jest niezbędny, ale dopóki nie zostanie dostarczony, to odsetki od wkładu na koncie będą opodatkowane najwyższą stawką podatkową, która w roku 2011 wynosi 45%⁵⁸.

2. Banki w Nowej Zelandii

Zarejestrowane banki (*registered banks*) są najważniejszymi uczestnikami w sektorze finansowym, a ich główną funkcją jest przyjmowanie depozytów i udzielanie kredytów. Można je podzielić na trzy główne kategorie: **duże banki prowadzące wszechstronną działalność** (*large multi-purpose banks*), **banki hurtowe** (*wholesale banks*) i **detaliczne** (*retail banks*). Te pierwsze świadczą szeroki zakres usług kredytowych klientom indywidualnym, małym przedsiębiorstwom, dużym korporacjom oraz funduszom działającym zarówno na rynku detalicznym, jak i hurtowym. Zapewniają one również szereg pozabilansowych usług, takich jak zawieranie kontraktów opiewających na ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej, poręczenia i gwarancje. **Banki hurtowe** świadczą usługi finansowe wyłącznie korporacjom i bankom. Oferują im m.in. możliwość zaciągania kredytów (szczególnie dużym przedsiębiorstwom), udział w kredytach konsorcjalnych, wymianę walut oraz różne formy zabezpieczenia ryzyka (*hedging*). Natomiast **banki detaliczne** pozyskują środki pieniężne, jak również udzielają kredytów głównie gospodarstwom domowym i małym przedsiębiorstwom⁵⁹.

W Nowej Zelandii prawie wszystkie banki należą do zagranicznych właścicieli. W roku 2011 jest zarejestrowanych dziewiętnaście banków. Niektóre z nich to oddziały lub filie zagranicznych banków. Wielkość aktywów dziewiętnastu banków wynosi 373 mld NZD (dolar nowozelandzki), co stanowi 95% wszystkich aktywów znajdujących się w systemie bankowym.

Kolejną cechą nowozelandzkiego systemu bankowego jest bardzo wysoki udział kapitału australijskiego. Inwestorzy australijscy zarządzają czterema największymi bankami w Nowej Zelandii - *Australia and New Zealand Banking Group Limited*, *Commonwealth Bank of Australia*, *National Australia Bank*, *Westpac Banking Corporation*. Ponadto, te cztery banki posiadają ponad 85% wszystkich aktywów znajdujących się w nowozelandzkim systemie bankowym. Pozostałe banki odgrywają niewielką rolę na tym rynku, co przedstawia tabela nr 2.

W 2010 roku wśród 50 najbardziej bezpiecznych banków na świecie na pozycji 17 znajdował się nowozelandzki *ASB Bank* z ratingiem S&P AA⁶⁰. Ponadto *ASB Bank* zajmuje 5 miejsce wśród 10 najbezpieczniejszych banków z Australazji⁶¹.

⁵⁸ Ibidem, s. 2.

⁵⁹ G. Mortlock, *New Zealand's financial sector regulation*, „Reserve Bank of New Zealand Bulletin” 2003, Vol. 66, No. 4, s. 7.

⁶⁰ D. Keeler, op. cit.

⁶¹ Australazja to obszar obejmujący Australię, Nową Zelandię, Nową Gwineę oraz wiele mniejszych wysp w ich okolicach, większość z których położona jest we wschodniej części Indonezji; Global Finance, <http://www.gfmag.com>, 10.02.2011.

Banki zarejestrowane w Nowej Zelandii

lp.	nazwa banku	data rejestracji	udział w aktywach w %	nazwa agencji ratingowej i rating			jednostka macierzysta	kraj pochodzenia jednostki macierzystej
				S&P	Fitch	Moody's		
1	ANZ National Bank Limited	1 kwietnia 1987	30,4	AA	AA-	Aa2	Australia and New Zealand Banking Group Limited	Australia
2	Australia and New Zealand Banking Group Limited	5 stycznia 2009	2,4	AA	AA-	Aa1	Australia and New Zealand Banking Group Limited	Australia
3	ASB Bank Limited	11 maja 1989	17	AA	-	Aa2	Commonwealth Bank of Australia	Australia
4	Commonwealth Bank of Australia	23 czerwca 2000	1,7	AA	AA	Aa1	Commonwealth Bank of Australia	Australia
5	Bank of New Zealand	1 kwietnia 1987	18,2	AA	-	Aa2	National Australia Bank	Australia
6	Westpac Banking Corporation	1 kwietnia 1987	4,3	AA	AA	Aa1	Westpac Banking Corporation	Australia
7	Westpac New Zealand Limited	31 października 2006	14,8	AA	AA	Aa2	Westpac Banking Corporation	Australia
8	TSB Bank Limited	8 czerwca 1989	1,2	BBB+	-	-	TSB Community Trust	Nowa Zelandia
9	Southland Building Society	7 października 2008	0,7	-	BBB	-	Southland Building Society	Nowa Zelandia
10	Kiwibank Limited	29 listopada 2001	3,3	AA-	-	-	New Zealand Post Limited	Nowa Zelandia
11	Citibank NA	22 lipca 1987	0,7	A+	A+	A1	Citigroup Inc.	Stany Zjednoczone
12	JPMorgan Chase Bank NA	1 października 2007	0,1	AA-	AA-	Aa1	JPMorgan Chase & Co	Stany Zjednoczone
13	The Hongkong and Shanghai Banking Corporation	22 lipca 1987	1,4	AA	AA	Aa1	HSBC Holdings PLC	Wielka Brytania
14	Deutsche Bank AG	8 listopada 1996	0,7	A+	AA-	Aa3	Deutsche Bank AG	Niemcy
15	Rabobank Nederland	1 kwietnia 1996	0,4	AAA	AA+	Aaa	Rabobank Nederland	Holandia
16	Rabobank New Zealand Limited	7 lipca 1999	2	AAA	-	-	Rabobank Nederland	Holandia
17	Bank of Baroda (New Zealand) Limited	1 września 2009	0,1	-	BBB-	-	Bank of Baroda	Indie
18	Kookmin Bank	14 lipca 1997	0,1	A	-	A1	Kookmin Bank	Korea Południowa
19	The Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ	1 marca 2004	0,5	A+	A	Aa2	Mitsubishi UFJ Financial Group Inc.	Japonia

Źródło: opracowanie własne na podstawie Reserve Bank of New Zealand, <http://www.rbnz.govt.nz>, 10.02.2011; *Financial Stability Report*, Reserve Bank of New Zealand, Wellington 2010, s. 51.

3. Charakterystyka wybranych australijskich i nowozelandzkich banków

3.1. Commonwealth Bank of Australia

Commonwealth Bank of Australia jest wiodącym w Australii dostawcą zintegrowanych usług finansowych. Zajmuje pierwsze miejsce wśród tzw. „wielkiej czwórki” pod względem kapitalizacji rynkowej⁶², która wynosiła na dzień 23 lutego 2011 roku 82,388 mld AUD⁶³. *Commonwealth Bank Group* jest jedną z największych spółek notowanych na Australijskiej Giełdzie Papierów Wartościowych (*Australian Securities Exchange Limited* - ASX) i jest brana pod uwagę w *Morgan Stanley Capital Global Index*.

Commonwealth Bank of Australia jest najbardziej rozpoznawalną marką w australijskiej branży usług finansowych. W ramach *Commonwealth Bank Group* funkcjonują takie podmioty jak⁶⁴:

- **banki:** *Commonwealth Bank of Australia*, *ASB Bank Limited* (ASB), *Bank of Western Australia Limited* (Bankwest), *CommBank Europe Limited* (Malta), *PT Bank Commonwealth* (Indonezja),
- **holding companies:** *Colonial Holding Company*, *Colonial Finance*,
- **fundusze:** *Australian Life Insurance – CMLA*, *Colonial First State*, *Commonwealth Insurance*, *NZ Life Insurance – Sovereign*,
- **pozostałe jednostki:** *CBFC*, *CommSec (Commonwealth Securities Ltd.)*.

Grupa jest liderem na krajowym rynku kredytów mieszkaniowych, kredytów dla osób fizycznych, depozytów detalicznych, a także jest jednym z największych emitentów kart kredytowych. Grupa oferuje pełną gamę produktów, w tym kredyty dla przedsiębiorstw, na wyposażenie i finansowanie handlu, jak również produkty przeznaczone dla obszarów wiejskich i agrobiznesu.

Grupa obsługuje m. in. korporacje, instytucje rządowe na terenie Australii. Klienci korporacyjni mają dostęp do usług rynków finansowych, gwarantowania emisji papierów wartościowych, usług płatniczych i transakcyjnych, zarządzania inwestycjami oraz usług powierniczych⁶⁵.

Commonwealth Bank of Australia posiada ponad 780 tys. akcjonariuszy, a wśród nich są także pracownicy banku (75% wszystkich pracowników posiada akcje banku). Zysk po opodatkowaniu całej Grupy w 2010 roku wzrósł o 42% w stosunku do 2009 roku do kwoty 6,101 mld AUD. Wysokość dywidendy wynosiła 1,70 AUD za akcję, co stanowi wzrost o 48% w stosunku do roku 2009. Grupa posiada 646,330 mld AUD aktywów (stan na dzień 30 czerwca 2010)⁶⁶.

Commonwealth Bank of Australia ma największą sieć dystrybucji w kraju. Posiada ponad 1000 oddziałów na obszarze całego kraju, a także oddziały za granicą, m.in. w:

- **Azji:**
 - Chiny (*Beijing Representative Office, Shanghai Branch*),
 - Hongkong (*Hong Kong branch*),

⁶² Kapitalizacja rynkowa to całkowita wartość wszystkich papierów wartościowych lub wybranej grupy papierów wartościowych notowanych na giełdzie, liczona według kursu giełdowego.

⁶³ InvestSMART, <http://www.investsmart.com.au>, 23.02.2011.

⁶⁴ *Basel II Pillar 3 Capital Adequacy and Risk Disclosures*, Commonwealth Bank of Australia, Sydney 2010, s. 3.

⁶⁵ Commonwealth Bank, <http://www.commbank.com.au>, 17.02.2011.

⁶⁶ *Annual Report 2010*, Commonwealth Bank of Australia, Sydney 2010, s. 8.

- Indie (*Mumbai Branch*),
- Indonezja (*Commonwealth Bank Indonesia*),
- Japonia (*Japan branch*),
- Singapur (*Singapore branch*),
- Wietnam (*Ho Chi Minh City branch, Hanoi Representative Office*),
- **Nowej Zelandii:**
 - Auckland (*Auckland branch*),
- **Europie:**
 - Wielka Brytania (*London branch*),
 - Malta (*CommBank Europe*),
- **Ameryce Północnej:**
 - Nowy Jork (*New York branch*).

Poza tym prowadzi swoją działalność w około 3800 agencjach Poczty Australijskiej (*Australia Post agencies*), a także posiada ponad 4000 bankomatów ATMs. Obsługuje ponad 190 tys. terminali EFTPOS w Australii oraz największy wolumen transakcji internetowych na półkuli południowej. Posiada ponad 10 *call centers*, które obsługują ponad 120 mln zgłoszeń rocznie. *Commonwealth Bank Group* zatrudnia około 45 tys. pracowników, z czego 63% całego personelu stanowią kobiety⁶⁷.

3.2. Westpac Banking Corporation

Westpac Group posiada oddziały w Australii, Nowej Zelandii oraz w regionie Pacyfiku, a także przedstawicielstwa w najważniejszych centrach finansowych na świecie m.in. w Londynie, Nowym Jorku, Hongkongu i Singapurze. Do *Westpac Group* należą:

- *Westpac Retail and Business Banking*,
- *St. George Bank*,
- *BT Financial Group* (BTFG),
- *Westpac Institutional Bank*,
- *Westpac New Zealand*.

Według stanu na 30 września 2010 roku *Westpac Group* zatrudniał około 39 tys. pracowników. Posiada aktywa o wartości 618 mld AUD oraz 550 tys. akcjonariuszy. Obsługuje 11,8 mln klientów⁶⁸.

Westpac plasuje się w pierwszej piątce spółek notowanych na Australijskiej Giełdzie Papierów Wartościowych pod względem kapitalizacji rynkowej. Na dzień 23 lutego 2011 roku kapitalizacja *Westpac* wynosiła 71,185 mld AUD⁶⁹. Biorąc pod uwagę kapitalizację rynkową, Grupa zajmuje drugie miejsce wśród banków z tzw. „wielkiej czwórki”. Zysk po opodatkowaniu Grupy *Westpac* w 2010 roku wyniósł 6,346 mld AUD⁷⁰.

⁶⁷ Ibidem, s. 36; Commonwealth Bank, <http://www.commbank.com.au>, 18.02.2011.

⁶⁸ Westpac Banking Corporation, <http://www.westpac.com.au>, 22.02.2011.

⁶⁹ InvestSMART, <http://www.investsmart.com.au>, 23.02.2011.

⁷⁰ *The Westpac Group Full Year 2010 Results*, Westpac Banking Corporation, Sydney 2010, s. 2.

3.3. Australia and New Zealand Banking Group Limited

ANZ działa w ponad 32 krajach m.in. w Australii, Nowej Zelandii, na obszarze Pacyfiku, w Europie, Dubaju, USA oraz Azji. Posiada także centrum operacyjno-technologiczne, które znajduje się w Bangalore w Indiach.

Aktywa ANZ w 2010 roku wyniosły 531,739 mld AUD, zaś zysk po opodatkowaniu 4,5 mld AUD. Dywidenda za jedną akcję wyniosła 126 centów i była o 24% wyższa niż w 2009 roku. Grupa posiada ponad 396 tys. akcjonariuszy. Kapitalizacja rynkowa na dzień 23 lutego 2011 roku wyniosła 62,852 mld AUD, co daje bankowi trzecie miejsce wśród tzw. „wielkiej czwórki”.

Grupa świadczy usługi dla ponad 5,7 mln klientów detalicznych. W Australii posiada ponad 2600 bankomatów ATMs i ponad 85 tys. terminali EFTPOS. Grupa dysponuje 1394 oddziałami na świecie, z czego 814 znajduje się w Australii. Zatrudnia ponad 40 tys. pracowników, wśród których 56% stanowią kobiety⁷¹.

Przykładowo ANZ posiada swoje oddziały m.in. w Kambodży, Indonezji, Laosie, Malezji, Samoa Amerykańskim, Guam, Kiribati, Papui Nowej Gwinei, Samoa, Vanuatu, Chinach, Japonii, Korei Południowej, Tajwanie, Filipinach, Wyspach Cooka, Fidzi, Wyspach Salomona, Timorze Wschodnim, Tonga, a przedstawicielstwa m.in. w Tajlandii, Malezji, Zjednoczonych Emiratach Arabskich, Nowej Kaledonii⁷².

3.4. National Australia Bank

Początkowo bank skupiał swoją uwagę na obszarach miejskich i wiejskich stanu Wiktorii i Australia Południowa. Jednak na przestrzeni lat bank rozszerzał swoją działalność, ekspansja na pozostałe stany następowała stopniowo.

Według stanu na 2010 rok *National Australia Bank* (NAB) zatrudniał ponad 40 tys. pracowników, którzy obsługiwali 11,56 mln klientów za pomocą ponad 1891 oddziałów oraz 4757 bankomatów ATMs. NAB posiada ponad 460 tys. akcjonariuszy. Prowadzi swoją działalność na terenie Australii, Nowej Zelandii, Azji, Wielkiej Brytanii oraz Stanów Zjednoczonych⁷³.

Kapitalizacja rynkowa na dzień 23 lutego 2011 roku wyniosła 56,018 mld AUD⁷⁴, co daje mu ostatnie miejsce wśród banków z tzw. „wielkiej czwórki”. Łączna wartość aktywów na dzień 30 września 2010 roku wyniosła 685,952 mld AUD, a zysk NAB po opodatkowaniu wyniósł 4,224 mld AUD⁷⁵.

3.5. TSB Bank Limited

Taranaki Savings Bank (TSB Bank Limited) został założony 28 września 1850 roku w New Plymouth. Tam też znajduje się główna siedziba banku. Należy on do nowozelandzkiej fundacji *TSB Community Trust*, której zadaniem jest wspieranie rozwoju regionu Taranaki w Nowej Zelandii. Fundacja jest jedynym akcjonariuszem banku. W 2010 roku *TSB Bank Limited* przekazał rekordową kwotę 11,15 mln NZD *TSB Community Trust* w formie darowizny.

⁷¹ M. Smith, *Investor Discussion Pack*, Australia and New Zealand Banking Group Limited, Melbourne 2010, s. 4.

⁷² Australia and New Zealand Banking Group Limited, <http://www.anz.com/personal>, 23.02.2011.

⁷³ *Annual Review 2010*, National Australia Bank, Melbourne 2010, s. 8, 10, 24.

⁷⁴ InvestSMART, <http://www.investsmart.com.au>, 23.02.2011.

⁷⁵ *Annual Review 2010*, op. cit., s. 38-39.

W 2009 roku była to kwota 9,2 mln NZD⁷⁶. Według agencji ratingowej *S&P TSB Bank Limited* posiada rating BBB+⁷⁷.

W roku 1972 *TSB Bank* jako pierwszy bank w Nowej Zelandii wprowadził komputery, a w 1975 roku zaoferował bezpłatny rachunek bankowy. W roku 1981 jako pierwszy w Nowej Zelandii rozpowszechnił i utworzył sieć bankomatów ATMs, a w 1988 roku wprowadził oprogramowanie stworzone przez swojego pracownika.

Oddziały banku znajdują się m. in. w Christchurch, Newmarket, Wellington, Hamilton, Tauranga oraz Hastings⁷⁸.

Podsumowanie

Banki odgrywają ważną rolę w gospodarce Australii i Nowej Zelandii, gdyż świadczą najszerszy zakres usług finansowych. Są to usługi związane z bankowością detaliczną, przedsiębiorstw, instytucjonalną, a także dostarczaniem produktów i usług funduszy emerytalnych, ubezpieczeniowych, inwestycyjnych. Zapewniają do nich dostęp poprzez rozbudowaną sieć dystrybucji w kraju i za granicą, składającą się z oddziałów, filii, przedstawicielstw.

W roku 2011 w Australii prowadzi działalność 58 banków, a w Nowej Zelandii 19. Są to banki należące do australijskich inwestorów oraz oddziały i filie zagranicznych banków. Sektory bankowe obu krajów są zdominowane przez cztery australijskie banki *Australia and New Zealand Banking Group*, *Commonwealth Bank of Australia*, *National Australia Bank* i *Westpac Banking Corporation*, należące do tzw. „wielkiej czwórki”. Banki te posiadają ponad 75% aktywów sektora bankowego Australii oraz ponad 85% aktywów systemu bankowego Nowej Zelandii. Tak wysoki udział kapitału australijskiego w nowozelandzkim systemie bankowym wyróżnia go wśród innych systemów bankowych na świecie, gdyż żadne inne państwo nie wykazuje tak wysokiej koncentracji banków wynikającej z przynależności narodowościowej.

Streszczenie

Celem artykułu jest przybliżenie czytelnikom tematyki związanej z funkcjonowaniem banków w Australii i Nowej Zelandii.

Australijski sektor finansowy jest zdominowany przez cztery główne banki *Australia and New Zealand Banking Group*, *Commonwealth Bank of Australia*, *National Australia Bank* i *Westpac Banking Corporation*. Spośród 58 działających na terenie Australii banków, banki z „wielkiej czwórki” mają największy udział w rynku finansowym.

Banki te odgrywają również istotną rolę w systemie bankowym w Nowej Zelandii. Żadne inne państwo nie wykazuje tak wysokiej koncentracji banków wynikającej z przynależności narodowościowej. Banki te posiadają ponad 85% aktywów w stosunku do wszystkich aktywów znajdujących się w nowozelandzkim systemie bankowym.

W Nowej Zelandii prawie wszystkie banki należą do zagranicznych właścicieli. W roku 2011 jest zarejestrowanych dziewiętnaście banków, z czego tylko 3 należą do nowozelandzkich inwestorów.

⁷⁶ *TSB Bank Annual Report 2010*, TSB Bank, New Plymouth 2010, s. 1.

⁷⁷ Reserve Bank of New Zealand, <http://www.rbnz.govt.nz>, 25.02.2011.

⁷⁸ TSB Bank, <http://www.tsb.co.nz>, 24.02.2011.

Summary

The aim of the article is to present a subject concerning the functioning of the banks in Australia and New Zealand.

Australian financial sector is dominated by four major banks: *Australia and New Zealand Banking Group*, *Commonwealth Bank of Australia*, *National Australia Bank* and *Westpac Banking Corporation*. From among 58 operating banks in Australia, banks of the "big four" have the largest market share.

These Australian banks also play an important role in the New Zealand banking system. No other country has shown such a high bank concentration arising from nationality. These banks have more than 85% of assets compared to all assets located in the New Zealand banking system. In New Zealand, almost all banks belong to foreign owners. Nineteen banks are registered in 2011. Only three of them belong to New Zealand investors.

Bibliografia

1. *Annual Report 2010*, Commonwealth Bank of Australia, Sydney 2010.
2. *Annual Review 2010*, National Australia Bank, Melbourne 2010.
3. Australia and New Zealand Banking Group Limited, <http://www.anz.com/personal>.
4. Australian Bankers' Association Inc., <http://www.bankers.asn.au>.
5. Australian Bureau of Statistics, <http://www.abs.gov.au>.
6. *Banking in Australia*, Commonwealth Bank of Australia, Sydney 2010.
7. *Basel II Pillar 3 Capital Adequacy and Risk Disclosures*, Commonwealth Bank of Australia, Sydney 2010.
8. Commonwealth Bank, <http://www.commbank.com.au>.
9. *Financial Stability Report*, Reserve Bank of New Zealand, Wellington 2010.
10. Global Finance, <http://www.gfmag.com>.
11. InvestSMART, <http://www.investsmart.com.au>.
12. Keeler D., *The World's Safest Banks 2010*, „Global Finance” 2010.
13. Mortlock G., *New Zealand's financial sector regulation*, „Reserve Bank of New Zealand Bulletin” 2003, Vol. 66, No. 4.
14. Reserve Bank of Australia, <http://www.rba.gov.au>.
15. Reserve Bank of New Zealand, <http://www.rbnz.govt.nz>.
16. Smith M., *Investor Discussion Pack*, Australia and New Zealand Banking Group Limited, Melbourne 2010.
17. *The Westpac Group Full Year 2010 Results*, Westpac Banking Corporation, Sydney 2010.
18. *TSB Bank Annual Report 2010*, TSB Bank, New Plymouth 2010.
19. TSB Bank, <http://www.tsb.co.nz>.
20. Westpac Banking Corporation, <http://www.westpac.com.au>.